

СХВАЛЕНО

розпорядженням Кабінету Міністрів
України

від _____ 2018р. № _____

**Стратегія
зі стримування розвитку стійкості до протимікробних препаратів на
2018 – 2020 роки**

Загальна частина

Відкриття антибіотиків та інших протимікробних препаратів не тільки внесло кардинальні зміни в медицину людства і тварин, профілактику і лікування інфекцій, але й зберегло життя мільйонів людей. Наявність ефективних протимікробних препаратів є обов'язковою умовою як для профілактики, так і для лікування, оскільки вони забезпечують захист пацієнта від потенційно смертельних хвороб та дозволяють проводити із мінімальним ризиком для життя складні процедури - хірургічні втручання, хіміотерапію, трансплантацію, тощо. Однак, тривале, здебільшого системне нераціональне та безконтрольне використання цих лікарських засобів у медицині людства, тварин, у виробництві харчових продуктів, у рослинництві прискорює темпи виникнення і поширення стійкості до протимікробних препаратів у всьому світі.

Без ефективних заходів щодо стримування існуючої тенденції росту стійкості до протимікробних препаратів, світ наблизиться в «доантибіотикову» еру, коли прості рани та звичні інфекції знову стануть смертельними

З метою вирішення цієї проблеми прийнята Політична декларація засідання високого рівня Генеральної Асамблеї з проблем стійкості до протимікробних засобів, що схвалена резолюцією ООН A/RES/71/3 від 5 жовтня 2016 року та глобальний план дій боротьби зі стійкістю до протимікробних препаратів, прийнятий резолюцією 68 Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я WHA 68.7 від 26 травня 2015 року, де зазначено п'ять основних завдань:

Підвищити свідомість та покращити розуміння питань стійкості до протимікробних препаратів за допомогою комунікації, освіти, професійної підготовки;

Накопичення знань за рахунок досліджень та епіднагляду;

Зменшення кількості випадків інфікування шляхом створення задовільних санітарно-гігієнічних умов та прийняття ефективних мір з профілактики інфекцій;

Оптимізувати використання протимікробних препаратів в охороні здоров'я людей та тварин;

Підготовка економічних обґрунтувань інвестицій з врахуванням потреб всіх країн та збільшення інвестицій в розробку нових лікарських засобів, діагностичних засобів, вакцин, тощо.

В плані дій наголошується на необхідності розробки ефективної концепції в рамках «Єдине здоров'я», яка передбачає участь багатьох суб'єктів, враховуючи медицину та ветеринарію, сільське господарство, фінанси, навколишнє середовище та добре проінформованих споживачів.

Розробка нових антибіотиків продовжує залишатися важливим завданням боротьби з інфекційними хворобами, але не може вважатися головним напрямом подолання стійкості до них мікроорганізмів.

Середня вартість повного циклу - від створення до серійного випуску нового антибіотику (10 і більше років) - становить біля 1-3 млрд. доларів США. У зв'язку з помітним зниженням темпу створення нових антибіотиків впродовж останнього десятиріччя в країнах Західної Європи та США вжито безпрецедентні заходи з державної підтримки досліджень, направлених на вирішення цього завдання.

Водночас, ефект від впровадження нових антибіотиків обмежений, оскільки останні дослідження вказують на формування стійкості мікроорганізмів до них впродовж першого року з моменту їх впровадження.

Тому розробка нових антибіотиків обов'язково повинна супроводжуватися підтримкою зусиль направлених на оптимізацію режимів застосування антибіотиків, а також розробкою альтернативних методів профілактики та терапії інфекційних хвороб.

На загальну ситуацію впливає також і формування внутрішньолікарняних штамів мікроорганізмів стійких до протимікробних препаратів, хімічних та біологічних лікарських засобів. Основними чинниками розвитку яких є відсутність ефективних заходів інфекційного контролю, широке використання та легкий доступ до протимікробних препаратів в системі охорони здоров'я та ветеринарній медицині.

Стратегічним завданням охорони здоров'я в усьому світі є забезпечення високого рівня якості медичної допомоги і створення безпечного лікарняного середовища.

Інфекції, пов'язані з наданням медичної допомоги є найважливішою складовою цієї проблеми в результаті глобального характеру їх поширення, негативних наслідків для здоров'я пацієнтів та економіки держави.

За різними оцінками інфекції, пов'язані з наданням медичної допомоги вражають 5-10% пацієнтів стаціонарів і займають десяте місце в ряду причин смертності населення.

Інтенсивний розвиток високотехнологічних, інвазивних методів діагностики та лікування в поєднанні з широким поширенням мікроорганізмів з множинною лікарською стійкістю визначають необхідність постійного вдосконалення систем моніторингу та нагляду за цією групою інфекцій.

За останні роки в Україні, враховуючи незадовільний стан матеріально-технічного, лабораторного та медикаментозного забезпечення лікувально-профілактичних закладів, офіційно реєструється лише 4-7 тисяч випадків внутрішньолікарняного інфікування щороку, в той час як розрахункова кількість таких випадків становить близько 800 тисяч.

У внутрішньолікарняних штамів мікроорганізмів також формується стійкість до дезінфікуючих засобів, що знижує ефективність профілактичних заходів у закладах охорони здоров'я та є важливим фактором, який сприяє поширенню інфекцій, що пов'язані з наданням медичної допомоги.

Це вказує на необхідність чіткої регламентації застосування як протимікробних лікарських препаратів, так і дезінфікуючих засобів.

Недостатня увага до вирішення цієї проблеми може призвести до зниження ефективності витрат на проведення антибактеріальної терапії, які вже сьогодні складають в середньому близько третини бюджету закладів охорони здоров'я.

Інфекції, зумовлені мікроорганізмами стійкими до протимікробних лікарських препаратів, часто нівелюють результати терапії пацієнтів не тільки у відділеннях загального профілю або інтенсивної терапії, але й результати вартісних високотехнологічних і життєвоважливих хірургічних втручань. Стійкість мікроорганізмів призводить до втрати життя людей усіх вікових груп, потребує значних матеріальних і трудових ресурсів, а також знижує ефективність програм охорони здоров'я в цілому.

Проведений українськими науковцями аналіз ветеринарної статистичної звітності та звітності Міністерства охорони здоров'я України щодо резистентності виділених культур збудників інфекційних хвороб тварин і людей, свідчить про необхідність запровадження підходу “Єдине Здоров'я” (One Health) для мінімізації потенційної шкоди здоров'ю людей при застосуванні антибіотиків для лікування сільськогосподарських тварин і птиці.

Мета, завдання та строки реалізації Державної стратегії зі стримування розвитку стійкості до протимікробних препаратів на 2018 – 2022 роки

Метою Державної стратегії є покращення ефективності профілактики та лікування інфекційних і паразитарних хвороб людини, зниження тяжкості та тривалості перебігу цих хвороб, зниження смертності серед населення, пов'язаної з поширенням мікроорганізмів, стійких до протимікробних препаратів та покращення якості надання медичної допомоги.

Основними завданнями Державної стратегії є:

оптимізація використання протимікробних препаратів в медицині та тваринництві шляхом:

сприяння раціональному призначенню протимікробних препаратів; введення обмежень, що виключають безконтрольне застосування протимікробних препаратів, зокрема обмеження безрецептурного продажу антибіотиків;

перегляду та оновлення уніфікованих клінічних протоколів або інших регламентуючих документів для лікування хвороб у людей та тварин з метою оптимізації стандартних схем антибіотикотерапії, що забезпечують зниження ризику розвитку резистентності мікроорганізмів до антибіотиків;

підвищення якості протимікробних препаратів-генериків через оновлення методів і процедур тестування; розробки та впровадження ефективної системи моніторингу споживання протимікробних препаратів;

оновлення законодавчих актів щодо заходів у сільському господарстві (тваринництві, птахівництві, скотарстві) та виробництві продуктів харчування,

зниження рівня інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги, шляхом:

зниження ризиків формування та поширення внутрішньолікарняних штамів мікроорганізмів, які мають стійкість до протимікробних препаратів через розробку та впровадження ефективної програми інфекційного контролю в лікарнях;

перегляду та оновлення законодавчих актів щодо санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів у закладах охорони здоров'я;

розробки положень, створення та підтримки діяльності комітетів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю у закладах охорони здоров'я;

розробки та впровадження національної програми профілактики інфекцій та інфекційного контролю на рівні громад;

визнання пріоритетними наукових досліджень з проблем антибіотикорезистентності та забезпечення їх сталого фінансування,

удосконалення епідагляду за антибіотикорезистентністю, шляхом:

удосконалення лабораторної діагностики інфекційних хвороб та визначення чутливості мікроорганізмів до протимікробних препаратів;

розробки та запровадження дієвої системи епідеміологічного нагляду за антибіотикорезистентністю;

розробки та реалізації дієвої системи нагляду за інфекціями, пов'язаними з наданням медичної допомоги,

підвищення обізнаності та рівня знань, шляхом:

удосконалення знань медичних, фармацевтичних та ветеринарних фахівців шляхом запровадження новітніх навчальних програм до- та післядипломного навчання, які дозволяють отримати достатній об'єм знань з питань формування антибіотикорезистентності, раціонального застосування протимікробних препаратів;

забезпечення оновленими навчальними курсами та безперервною освітою ветеринарів і фермерів з метою підвищення обізнаності та рівня знань щодо використання протимікробних препаратів та формування стійкості до них;

підвищення обізнаності та розуміння проблеми стійкості до протимікробних препаратів серед медичних та ветеринарних фахівців, працівників аграрного сектору, харчової промисловості та широкої громадськості.

Реалізація Державної стратегії передбачається впродовж 2018-2022 років.

Завдання І. Оптимізація використання антибіотиків в медицині та тваринництві

Проблема, яка потребує розв'язання:

Використання, а особливо необґрунтоване призначення антибіотиків, є визначальним фактором у розвитку стійкості до них. В основному це відбувається через наявність легкого доступу до антибіотиків для всього населення та надмірного їх використання, особливо:

в процесі лікування легких форм або інфекцій не бактеріальної етіології;

перевищення допустимої тривалості курсу лікування, у тому числі при застосуванні з метою перед- та постопераційної профілактики;

неправильного використання - у разі помилкового діагнозу або необґрунтовано призначеної емпіричної антибіотикотерапії;

застосування в недостатніх дозах внаслідок відсутності фінансового доступу для завершення курсу антибіотикотерапії або переривання курсу при покращенні клінічного стану.

Критично низький рівень охоплення населення України профілактичними щепленнями відповідно до Календаря профілактичних щеплень, зумовив збільшення кількості використання протимікробних лікарських засобів для лікування вакцинованих інфекційних хвороб.

Молодняк сільськогосподарських тварин, нерідко отримує антибіотики груповим способом або цілою фермою. Відповідно, у худоби і птиці контакти з антибіотиками відбуваються набагато частіше, ніж у людей. Це проблема особливо актуальна для України, де, на відміну від країн Європейського Союзу, антибіотики використовуються і як стимулятори росту - більшість сільськогосподарських тварин отримують антибіотики впродовж більшої частини свого життя.

Раціонального використання антибіотиків можна досягнути шляхом:

розробки нормативно-правової бази, зокрема:

розробки та затвердження порядків використання протимікробних препаратів та збору інформації про споживання зареєстрованих в Україні протимікробних лікарських засобів;

розробки механізму та впровадження дієвого контролю за дотриманням відпуску антибіотиків аптечними закладами виключно за рецептами лікарів

та проведення досліджень у дозорних точках з вивчення доцільності призначень лікарями протимікробних лікарських препаратів, регулювання використання антибіотиків у тваринництві, зокрема:

зменшення загального використання протимікробних препаратів у сільському господарстві та ветеринарній медицині;

розробка та запровадження законодавчих рамок для обмеження використання протимікробних препаратів, що мають критичне значення для здоров'я людини;

розробка та затвердження порядку використання протимікробних препаратів у ветеринарній медицині з визначенням критичного переліку лікарських засобів;

припинення застосування протимікробних препаратів в якості стимуляторів росту у тваринництві та птахівництві,

удосконалення належної клінічної практики щодо застосування протимікробних препаратів в медицині та ветеринарії, зокрема:

перегляд та оновлення клінічних протоколів та інших регулюючих документів з урахуванням міжнародних стандартів (як в системі охорони здоров'я, так і у ветеринарній медицині) та рекомендацій щодо використання препаратів широкого спектру дії, які використовуються при лікуванні інфекційних хвороб;

запровадження сучасних навчальних програм до- та післядипломного навчання для медичних працівників та ветеринарів, які дозволяють отримати достатній об'єм знань з питань раціонального застосування протимікробних лікарських препаратів і формування та поширеності стійкості до протимікробних препаратів;

формування професійної етики поведінки спеціалістів, які відповідальні за призначення протимікробних лікарських препаратів і застосування хімічних і біологічних засобів, у тому числі з питань просування лікарських препаратів з боку фармацевтичної промисловості;

розробки та впровадження комплексної програми утилізації непридатних до застосування протимікробних лікарських засобів через аптечні заклади, що передбачатиме участь населення у цьому процесі,

покращення знань про стан використання протимікробних препаратів, зокрема:

розробка та запровадження національної системи збору інформації про споживання в медичній сфері зареєстрованих в Україні протимікробних лікарських засобів;

розробка нормативно-правової бази для впровадження національної системи щодо споживання антибіотиків у ветеринарній медицині, підвищення обізнаності про застосування протимікробних препаратів та ризик формування резистентності, зокрема:

формування в медичних та фармацевтичних працівників навичок необхідних для навчання або консультування пацієнтів з питань застосування протимікробних лікарських препаратів та важливості дотримання призначеного курсу лікування;

підвищення обізнаності широкої громадськості щодо правильного використання протимікробних препаратів, їх адекватної заміни для полегшення симптомів та щодо ризику самолікування з проведенням моніторингу знань та поведінки людей стосовно використання антибіотиків.

Завдання II. Зниження рівня інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги

Проблема, яка потребує розв'язання

Протягом останніх десятиріч інфекції, пов'язані з наданням медичної допомоги в Україні, стали головною проблемою для належної клінічної практики та посідають одне з провідних місць в структурі інфекційної патології людини. Інфекції, пов'язані з наданням медичної допомоги в Україні набули масштабу національної медико-соціальної проблеми.

Водночас, офіційна статистика не відображає обсягу проблеми щодо поширення інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги. Щороку реєструються 4-7 тисяч випадків таких інфекцій, у той час як за розрахунковими даними, ця цифра досягає 800 тисяч випадків на рік, поступаючись лише серцево-судинним та онкологічним захворюванням.

Причинами критичної ситуації, з поширенням інфекції, пов'язаних з наданням медичної допомоги, є:

відсутність системного підходу до організації та забезпечення інфекційної безпеки пацієнтів і співробітників закладів охорони здоров'я усіх форм власності;

відсутність умов та обладнання для забезпечення процесів стерилізації;

відсутність засобів специфічної профілактики;

недостатній рівень спеціальних знань серед фахівців щодо інфекційної безпеки;

нераціональне використання протимікробних лікарських препаратів та засобів знезараження;

нехтування вимогами щодо дотримання правил асептики;

неефективність діючої системи моніторингу за цими інфекціями;
недосконалість нормативно-правової бази з питань організації інфекційного контролю.

Деякі лікарняні заклади не мають сучасного обладнання для забезпечення належного виконання керівних принципів контролю за інфекціями, що пов'язані з наданням медичної допомоги (для прикладу, устаткування для стерилізації).

Удосконалити механізми профілактики інфекцій та інфекційного контролю передбачається наступним чином:

огляд та оновлення поточних заходів з профілактики інфекцій та інфекційного контролю, зокрема:

огляд та оновлення законодавчої бази для створення механізмів впровадження компонентів інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я;

розробки механізмів моніторингу та контролю впровадження компонентів інфекційного контролю, у тому числі й через комітети (комісії) з профілактики інфекцій та інфекційного контролю, створених у закладах охорони здоров'я;

підвищення професійного рівня всіх працівників охорони здоров'я щодо запобігання інфекціям, пов'язаних з наданням медичної допомоги, та впровадження компонентів інфекційного контролю;

стабільне та рівномірне поліпшення стану оснащення лікувально-профілактичних закладів приладами та витратними матеріалами для дезінфекції та стерилізації, а також засобами та сучасними методиками для здійснення контролю за їх ефективністю;

впровадження кампаній на тему «гігієна рук медичного персоналу» та більш суворе дотримання методик обробки рук, як одного із основних шляхів передачі інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги;

реалізація заходів щодо охоплення профілактичними щепленнями цільових груп населення згідно з Календарем профілактичних щеплень в Україні на рівні не менш як 95%;

запровадження пілотної програми раціонального використання антибіотиків в декількох лікарнях, які вже мають створений комітет з профілактики інфекцій та інфекційного контролю,

розробка механізмів та реалізація епідеміологічного нагляду за інфекційними хворобами, пов'язаними з наданням медичної допомоги, зокрема:

практичне покращення виявлення та реєстрації випадків інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги за допомогою посиленого епіднагляду, збільшення діагностичних можливостей мікробіологічних лабораторій закладів охорони здоров'я та системи громадського здоров'я;

впровадження нових ефективних методів діагностики профілю лікарської стійкості збудників інфекційних хвороб;

навчання та стимуляція реєстрації та сповіщення про випадки інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги персоналом закладів охорони здоров'я;

розробка та затвердження порядку проведення епідеміологічного нагляду та обліку інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги;

стандартизація та дотримання процедур систематичного моніторингу застосування протимікробних препаратів у закладах охорони здоров'я, у тому числі обґрунтоване призначення, а також моніторингу їх ефективності та порядку заміни;

аналіз наявності та забезпечення укомплектування посад госпітальних епідеміологів у закладах охорони здоров'я,

зниження рівня поширеності інфекційних хвороб у тваринництві та птахівництві, зокрема:

огляд та оновлення поточних санітарно-гігієнічних нормативних актів, що застосовуються в сільському господарстві для стримування поширення патогенів;

покращення рівня вакцинації серед худоби та птиці.

Напрямок III. Удосконалення епіднагляду за антибіотикорезистентністю

Проблема, яка потребує розв'язання

Результати звіту з технічної оцінки «Україна. Оцінка розвитку потенціалу, організації управління у сфері охорони здоров'я, епідеміологічного нагляду, готовності та реагування у сфері інфекційних хвороб», проведеної у рамках виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС Генеральним директором Європейської комісії з охорони здоров'я і безпеки харчових продуктів (2015 рік) та результати зовнішньої оцінки України у рамках виконання Глобального порядку денного з безпеки здоров'я (GHSА) (2015 рік) виявили значні прогалини в організації епідеміологічного нагляду за протимікробною резистентністю, який здійснюється дуже обмежено, і взагалі відсутній за деякими збудниками, які класифікуються як пріоритетні в країнах Європейського Союзу.

Проблематикою антибіотикорезистентності займається цілий ряд установ, що на думку міжнародних експертів, призводить до фрагментації інформації. У той же час, матеріально-технічна база лабораторних підрозділів мікробіологічного профілю не відповідає сучасним вимогам: лише 38% лабораторій забезпечені комп'ютерною технікою, переважно застарілою. Більшість лабораторій не мають базового обладнання, для своєчасного та якісного проведення дослідження чутливості мікроорганізмів до протимікробних препаратів (наприклад, холодильників для зберігання референтних штамів).

Персонал потребує створення умов для професійного розвитку та навчання з метою оволодіння сучасними технологіями тестування антимікробної резистентності, перш за все молекулярними методами.

Спостерігається дефіцит кваліфікованих кадрів, відсутні сучасні програми післядипломної освіти для спеціалістів цього профілю.

Удосконалення епідеміологічного нагляду за антибіотикорезистентністю передбачено здійснити наступним шляхом:

розробки та впровадження протоколів епіднагляду за антибіотикорезистентністю, зокрема:

розробка протоколу епідеміологічного нагляду за антибіотикорезистентністю і затвердження мінімального набору даних, що збиратимуться;

впровадження системи дозорного нагляду за антибіотикорезистентністю з використанням електронної бази даних (WHONET) і визначенням відповідальних за збір, контроль якості даних, аналіз та звітність на обласному та національному рівнях;

підготовки до участі в роботі мережі з моніторингу антибіотикорезистентності в Центральній та Східній Європі (CAESAR);

розробка нормативно-правового акту про нагляд за антибіотикорезистентністю у ветеринарній медицині з можливою адаптацією електронної системи WHONET для потреб ветеринарного нагляду та нормативне визначення відповідальних за збір, контроль якості даних, аналіз та звітність на регіональному та національному рівнях;

розвиток методичного, матеріально-технічного забезпечення та кадрового потенціалу медичних та ветеринарних організацій, а також забезпечення взаємодії між діагностичними та лікувальними підрозділами систем медичних та ветеринарних організацій,

зміцнення лабораторного потенціалу для отримання високоякісних мікробіологічних даних для використання в медичній та ветеринарній практиці та для цілей моніторингу, зокрема:

перегляд національної нормативної бази з питань методів (методик) виділення та ідентифікації клінічно значущих мікроорганізмів;

адаптація на нормативному рівні керівних документів EUCAST з визначення та оцінки чутливості мікроорганізмів до протимікробних препаратів;

визначення керуючись чіткими стандартними критеріями національних референс-лабораторій з дослідження чутливості мікроорганізмів до протимікробних препаратів та забезпечення їх технічного оснащення (закупівля сучасного лабораторного обладнання та витратних матеріалів);

нормативне визначення обов'язкових функцій щодо тестування чутливості мікроорганізмів до протимікробних препаратів та наглядової звітності серед лабораторій системи громадського здоров'я усіх рівнів та клінічних лабораторій;

технічне оснащення базових лабораторій з дослідження чутливості мікроорганізмів до протимікробних препаратів засобами для проведення експрес-досліджень у системі охорони здоров'я та ветеринарної медицини;

поступове розширення кількості пілотних та базових лабораторій для включення до міжнародної мережі моніторингу антибіотикорезистентності CAESAR;

забезпечення впровадження та застосування електронної системи нагляду WHONET у всіх лабораторіях системи громадського здоров'я та у максимальній кількості клінічних лабораторій, що можуть проводити дослідження чутливості мікроорганізмів до протимікробних препаратів;

проведення тренінгів для пілотних та базових лабораторій з моніторингу антибіотикорезистентності з використанням електронної системи нагляду WHONET;

розробки нормативно-правового акту з організації системи зовнішнього контролю якості визначення чутливості мікроорганізмів до протимікробних препаратів;

постійної участі базових лабораторій в системі міжнародного контролю якості досліджень визначення антибіотикорезистентності;

розробки національної стратегії моніторингу резистентності збудників інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги ;

державної підтримки наукових досліджень з розробки нових діагностичних експрес-тестів, що дозволяють визначити чутливість мікроорганізмів до протимікробних препаратів біля ліжка хворого;

удосконалення процедур державного нагляду (контролю) якості протимікробних лікарських засобів та дезінфекційних засобів.

Напрямок IV. Підвищення обізнаності та рівня знань

Проблема, яка потребує розв'язання

Високий рівень самолікування населення (приблизно 50%) та низька прихильність до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я, в тому числі медичних спеціалістів, призводить до тривалого, здебільшого

нераціонального та безконтрольного використання протимікробних лікарських препаратів.

Успішне стримування формування стійкості до протимікробних засобів в кінцевому рахунку залежить від покращення рівня знань і відповідальності як працівників системи охорони здоров'я, які призначають та відпускають антибіотики, так і дотримання пацієнтами призначень лікаря. Комплексна природа стійкості до протимікробних препаратів потребує усвідомлення важливості даної проблеми з боку широкого ряду партнерів та альянсів.

Підвищення обізнаності та рівня знань вдасться досягти шляхом:

огляду та оновлення навчальних програм до- та післядипломного навчання з включенням модулю щодо антимікробного лікування та ризику розвитку і поширення стійкості до протимікробних препаратів;

розуміння важливості раціонального застосування антибіотиків та належної практики призначення лікарських препаратів у системі охорони здоров'я та ветеринарній медицині;

планування кампаній для широкої громадськості з метою підвищення обізнаності про застосування антибіотиків та ризик розвитку і поширення стійкості до протимікробних препаратів, зокрема кампанії щодо гігієни рук та обмеження безрецептурного продажу антибіотиків;

комунікаційне просування імунопрофілактики, здорового способу життя та особистої гігієни як базового компоненту розвитку системи громадського здоров'я в Україні;

підвищення медичної грамотності населення з питань коректного застосування протимікробних лікарських засобів, їх адекватної заміни для полегшення симптомів хвороб, а також неприпустимості самолікування;

запровадження систематичного моніторингу знань і поведінки населення щодо контрольованого вживання антибіотиків.

Очікувані результати реалізації Державної стратегії

Реалізація Державної стратегії сприятиме:

забезпеченню раціонального використання протимікробних препаратів у сфері охорони здоров'я, ветеринарної медицини та харчової промисловості відповідно до міжнародновизнаних практик;

впровадженню дієвої системи епідеміологічного нагляду за антибіотикорезистентністю та забезпеченню інтеграції до загальноєвропейської мережі;

зниженню ризиків виникнення інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги;

мінімізації ризиків формування та поширення внутрішньолікарняних штамів мікроорганізмів, які мають стійкість до протимікробних препаратів;

приведення у відповідність до вимог ЄС лабораторної діагностики інфекційних хвороб та визначення чутливості мікроорганізмів до протимікробних препаратів;

запровадженню проведення наукових досліджень з проблем антибіотикорезистентності та новітніх методів діагностики у координації з провідними європейськими та світовими центрами.

Фінансове забезпечення реалізації Державної стратегії

Фінансування заходів щодо реалізації Державної стратегії здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів у межах видатків на охорону здоров'я, а також інших джерел, не заборонених законом.